BIJLAGE 1: HOOFDPUNTEN AANPASSING GR VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND

1. Regionale punten

a. Handhaven van een bepaling over coördinerend burgemeester (artikel 14)

Bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis is volgens artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's de voorzitter van de veiligheidsregio bevoegd om in het getroffen gebied toepassing te geven aan bepaalde wettelijke bevoegdheden van de burgemeester voor noodsituaties.
Gemeenten kunnen ook te maken krijgen met grootschalige inzet van hulpverlenings- en andere diensten in andere situaties dan rampen en crises. Dit kan zich onder andere voordoen als gevolg van landelijk beleid en maatregelen, bijvoorbeeld bij de uitbraak van mond- en klauwzeer. Met het oog daarop kent de gemeenschappelijke regeling (in artikel 14) de mogelijkheid dat het AB coördineert dat de burgemeesters een regeling treffen over coördinerend burgemeester. Hier is nog geen gevolg aan gegeven. De vraag rees of deze bepaling in de gemeenschappelijke regeling verder nodig is. Voorstel is om deze bepaling te handhaven en er een kan-bepaling van te maken. Reden is dat de bij wet gegeven definities van een ramp of crisis redelijk verengd zijn en omdat we van gedachten wisselen over het al dan niet inzetten van de crisisorganisatie, anders dan bij de traditioneel bekende ramptypen. De beoogde regeling kan indien de situatie zich voordoet worden voorbereid.

b. Uitlijnen van de verantwoording van AB-leden met inhoudelijke portefeuille

De Wgr. bevat inlichtingen- en verantwoordingsverplichtingen met betrekking tot de verhouding tussen het bestuur van de regio of de individuele leden van dat bestuur enerzijds en de deelnemende gemeenten anderzijds. Voor individuele leden van het algemeen bestuur geldt niet alleen een inlichtingenplicht, maar ook een verantwoordingsplicht jegens hun gemeentebestuur.
De leden van het dagelijks bestuur hebben geen formele verantwoordingsrelatie met hun gemeentebestuur. Zij hebben dit alleen ten opzichte van het algemeen bestuur. Wel zijn zij als lid van het algemeen bestuur verantwoording schuldig aan hun gemeentebestuur. De vraag is hoe de inlichtingen- en verantwoordingslijnen verlopen van AB-leden met een inhoudelijke portefeuille, die ook DB-bevoegdheden omvat. Lopen die lijnen via het DB naar het AB; direct naar het AB en/of als AB-lid ook naar de gemeenten? Voorstel is om die verantwoording te laten verlopen via het AB. Dit is geregeld in artikel 28, lid 3.

2. Versterking invloed gemeenteraden op begroting en jaarrekening

De algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende begrotingsjaar
Het dagelijks bestuur moet uiterlijk op 15 april van het lopende jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende begrotingsjaar aanbieden aan de raden van de deelnemende gemeenten, zodat de raden deze informatie beschikbaar hebben ten behoeve van de zogeheten voorjaarsnota. De algemene financiële en beleidsmatige kaders bevatten in ieder geval een indicatie van de gemeentelijke bijdrage aan het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan, de beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de prijscompensatie.

Verwerking in GR: opgenomen in artikel 33.

Geven van zienswijzen op de ontwerpbegroting
De termijn voor het geven van zienswijzen op de ontwerpbegroting wordt verlengd van zes naar acht weken, zodat afzonderlijke raden beter in staat worden gesteld om hun zienswijze voor te bereiden

en, zo nodig, onderling met elkaar af te stemmen. In verband met deze verlenging van twee weken, wordt de uiterste datum van inzending van de vastgestelde begroting van het openbaar lichaam eveneens met twee weken verlengd tot 1 augustus van het lopende jaar.

Verwerking in GR: opgenomen in artikel 33.

Voorlopige jaarrekening, inclusief het accountantsrapport
15 april van het lopende jaar wordt ook de uiterste datum waarop de voorlopige jaarrekening, inclusief het accountantsrapport, dient te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Aldus kan de betrokkenheid van de raden bij het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan worden vergroot door te bewerkstelligen dat de begrotingscycli van het openbaar lichaam en van de deelnemende gemeenten beter op elkaar aansluiten.

Verwerking in GR: opgenomen in artikel 35.

3. Versterking invloed gemeenteraden op andere besluiten regio

Bevoegdheid tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling
De gemeenschappelijke regeling maakt het mogelijk dat het algemeen bestuur veranderingen kan aanbrengen in de gemeenschappelijke regeling. Deze bevoegdheid van het algemeen bestuur is nu verder begrensd. Het algemeen bestuur niet kan besluiten tot uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden.

Verwerking in GR: artikel 9 zelf hoeft niet aangepast te worden, wel aanvulling van de toelichting.

Oprichting van en deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen door het openbaar lichaam
De oprichting van en de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen wordt in handen gelegd van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan slechts daartoe besluiten indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet. Een besluit daartoe moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Dit om te verzekeren dat de oprichting van of deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen past binnen het publieke karakter van de gemeenschappelijke regeling. Alsmede om te voorkomen dat reeds op afstand gezette taken nog verder op afstand kunnen worden gezet. Ter verzekering van de betrokkenheid van de raden van de deelnemende gemeenten wordt geregeld dat het besluit tot oprichting van en deelneming niet wordt genomen dan nadat aan de raden een ontwerpbesluit is toegezonden en zij in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam te brengen.

Verwerking in GR: opgenomen in artikel 8. Tegelijk twee vervallen mogelijkheden verwijderd.

Verhouding openbaar lichaam en deelnemende gemeentebesturen
De Wgr bevat inlichtingen- en verantwoordingsverplichtingen met betrekking tot de verhouding tussen het bestuur van het openbaar lichaam of de individuele leden van dat bestuur enerzijds en de deelnemende bestuursorganen en de raden anderzijds.
Voor individuele leden van het algemeen bestuur geldt niet alleen een inlichtingenplicht, maar ook een verantwoordingsplicht jegens de deelnemende bestuursorganen die hen hebben aangewezen. De leden van het dagelijks bestuur hebben geen enkele verantwoordingsrelatie met de gemeentebesturen die hen hebben aangewezen. Zij hebben dit alleen ten opzichte van het algemeen bestuur.

Wel zijn zij, omdat zij tevens lid zijn van het algemeen bestuur, in alle opzichten verantwoording schuldig aan het bestuursorgaan van de gemeente dat hen heeft aangewezen en aan de raden.

Verwerking in GR: opgenomen in artikelen 26-28.

Kennisgeving aan raden van instellen bestuurscommissie
Het algemeen bestuur kan overgaan tot het instellen van een bestuurscommissie nadat de raden van de gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het algemeen bestuur.

Verwerking in GR: artikel 25 zelf hoeft niet aangepast te worden, wel aanvulling van de toelichting.

4. Versterking van de positie van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam

Samenstelling van het dagelijks bestuur in relatie tot het algemeen bestuur
Het aantal leden van het dagelijks bestuur mag nooit de meerderheid van het algemeen bestuur uitmaken. Dit om de onderscheidenlijke posities van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur te markeren. Het dagelijks bestuur (de voorzitter inbegrepen) heeft een wettelijk voorgeschreven minimum van drie leden.

Verwerking in GR: artikel 19 zelf hoeft niet aangepast te worden, wel aanvulling van de toelichting.

Verantwoording
Concreet is in de WGR opgenomen dat:
a. het algemeen bestuur de wettelijke bevoegdheid heeft om één of meer leden, de voorzitter inbegrepen, van het dagelijks bestuur te ontslaan indien deze niet meer het vertrouwen bezitten van het algemeen bestuur.
b. het dagelijks bestuur verplicht is om het algemeen bestuur van het openbaar lichaam actief inlichtingen te verstrekken.

Verwerking in GR: opgenomen in artikelen 26-28.

5. Verheldering van de bevoegdheden van algemeen en dagelijks bestuur

Toedeling van overgedragen bevoegdheden aan het algemeen bestuur van het openbaar lichaam
De Wgr. bepaalt dat de door de deelnemers overgedragen bevoegdheden toekomen aan het algemeen bestuur, tenzij in de gemeenschappelijke regeling anders is bepaald.

Verwerking in de regeling: de artikelen noemen zoveel mogelijk welk orgaan bevoegd is. Het AB heeft bevoegdheden overgedragen aan het DB door middel van het Delegatie- en mandaatbesluit.

Delegatie van bevoegdheden van het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur
In beginsel komen de aan het openbaar lichaam overgedragen bevoegdheden toe aan het algemeen bestuur. Dat kan er vervolgens voor kiezen om deze bevoegdheden te delegeren aan het dagelijks bestuur. Gekozen is voor een open formulering: delegatie is mogelijk, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Van delegatie zijn uitgezonderd de bevoegdheden die wezenlijk zijn voor de positie van het algemeen bestuur: het vaststellen van de begroting en de jaarrekening,

het heffen van bepaalde belastingen en het vaststellen van verordeningen die door strafbepaling of bestuursdwang worden gehandhaafd.

Verwerking in de regeling: de artikelen noemen zoveel mogelijk welk orgaan bevoegd is. Het AB heeft bevoegdheden overgedragen aan het DB door middel van het Delegatie- en mandaatbesluit.

De eigen bevoegdheden van het dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam
1. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd:
a. het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren;
b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam;
d. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan;
e. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten;
f. te besluiten rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren;
g. alle conservatoire maatregelen te nemen en te doen wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Het dagelijks bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden.
Aan de voorzitter komt de bevoegdheid toe om het openbaar lichaam in en buiten rechte te vertegenwoordigen.

Verwerking in de regeling: opgenomen in artikel 20 en artikel 23.

6. Overige wijzigingen WGR

Ombudsfunctie
Een gemeenschappelijke regeling kan aangeven dat een ombudsman of ombudscommissie van een van de deelnemers aan de regeling als bedoeld in artikel 81p, eerste lid, van de Gemeentewet, bevoegd is tot de behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Indien een regeling de hiervoor bedoelde bevoegdheid instelt, dan wel deze beëindigt, zendt het bestuur de regeling aan de Nationale ombudsman.

Verwerking in GR: artikel 10 hoeft niet aangepast te worden.

Introductie van een 'lichte' samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid voor bedrijfsvoering en uitvoerende taken
In de Wgr is een nieuwe samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid en een ongeleed bestuur opgenomen onder de naam 'bedrijfsvoeringsorganisatie'. Als het gaat om aangelegenheden op het gebied van bedrijfsvoering die ten behoeve van de deelnemers kunnen worden behartigd, denkt de regering onder meer aan de volgende zaken: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting.
Onder bedrijfsvoering wordt verstaan de sturing en beheersing van bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Ook zou de uitvoering van bepaalde taken onder het bereik van de bedrijfsvoeringsorganisatie gebracht kunnen worden, wanneer dergelijke taken naar hun aard geen of weinig bestuurlijke aansturing en controle vragen in de vorm van een samenwerkingsverband met een geleed bestuur.

De bedrijfsvoeringsorganisatie kan worden ingesteld bij gemeenschappelijke regeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeester en wethouders deelnemen in het geval de gemeenschappelijke regeling uitsluitend wordt getroffen ter behartiging van aangelegenheden op het gebied van bedrijfsvoering en uitvoeringstaken ten behoeve van de deelnemers. Het bestuur bestaat uit leden die uit de colleges zijn aangewezen. De regeling over de samenstelling van het bestuur is gelijk aan de regeling over de samenstelling van het algemeen bestuur bij collegeregelingen.

Verwerking in GR: niet van toepassing op de veiligheidsregio, geldt alleen voor gemeenten.

Bevoegdheid lokale rekenkamers
Op grond van artikel 184 van de Gemeentewet kan de rekenkamer in het onderzoek ook de openbare lichamen en gemeenschappelijke organen betrekken, waaraan de gemeente of de provincie deelneemt, over de jaren dat zij deelneemt in de regeling.
Lokale rekenkamers en rekenkamercommissies krijgen meer mogelijkheden om onderzoek te doen naar samenwerkingsverbanden die krachtens de Wgr zijn ingesteld. Rekenkamercommissies krijgen dezelfde onderzoeksbevoegdheden die rekenkamers reeds hebben. Daarnaast geldt dat het criterium om een onderzoek in te stellen naar private samenwerkingsverbanden (belang van 50% of meer) wordt uitgebreid. Straks geldt dat een rekenkamer(commissie) onderzoeksbevoegdheid heeft zodra het belang van alle deelnemende gemeenten de grens van 50% overschrijdt.

Verwerking in GR: hoeft niet in de regeling te worden opgenomen.

Schorsing en vernietiging van beslissingen van bestuursorganen van het openbaar lichaam
De bevoegdheid tot vernietiging van besluiten en niet-schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg van het bestuur van het openbaar wordt bij de Kroon gelegd. Gedeputeerde staten kunnen aan de minister mededeling doen van dergelijke besluiten. De wetgever acht het niet nodig een regeling te treffen voor schorsing en vernietiging van besluiten die de voorzitter van een openbaar lichaam op grond van de WGR neemt.

Verwerking in GR: hoeft niet in de regeling te worden opgenomen.

Taakverwaarlozing door bestuursorganen van het openbaar lichaam
In hoofdlijnen regelt de Wgr taakverwaarlozing als volgt:
– het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam treedt in de plaats bij taakverwaarlozing door een bestuurscommissie;
– gedeputeerde staten treden in de plaats van het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, dat is ingesteld bij gemeenschappelijke regeling waaraan uitsluitend de besturen van gemeenten deelnemen;
– de betrokken vakminister treedt in de plaats van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, dat is ingesteld bij gemeenschappelijke regeling waaraan besturen van provincies deelnemen.
De voorstellen met betrekking tot taakverwaarlozing zijn ook van toepassing op het openbaar lichaam als bedoeld in de Wet veiligheidsregio's, voor zover in die wet niet anders is bepaald.

Verwerking in GR: hoeft niet in de regeling te worden opgenomen.

Het geven van informatie ('bericht en raad') door het bestuur van het openbaar lichaam aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dit betreft het geven van informatie door het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het provinciebestuur op hun verzoek. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam informeert de deelnemers als een verzoek om bericht en raad wordt gedaan. Deze toevoeging is gedaan gelet op de verhouding tussen openbaar lichaam enerzijds en de deelnemers anderzijds.

Verwerking in GR: hoeft niet in de regeling te worden opgenomen.

Inwerkingtreding van besluiten van het openbaar lichaam, die zijn aan te merken als algemeen verbindende voorschriften
In de Wgr is een eigen regeling opgenomen voor de bekendmaking van besluiten die zijn aan te merken als algemeen verbindende voorschriften. De verantwoordelijkheid voor de bekendmaking van dergelijke besluiten ligt bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam.
De bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften dient elektronisch te geschieden. Er is voor gekozen om de bekendmaking via de gemeentebladen van de deelnemende gemeenten te laten verlopen. Indien het openbaar lichaam een publicatieblad als bedoeld in artikel 32ja heeft ingesteld, verbinden besluiten van het openbaar lichaam die algemeen verbindende voorschriften inhouden, in afwijking van het eerste lid niet dan wanneer zij zijn bekendgemaakt in dat publicatieblad.
Voorts dienen teksten van algemeen verbindende voorschriften van het openbaar lichaam in geconsolideerde vorm voor een ieder beschikbaar te zijn door middel van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen algemeen toegankelijk elektronisch medium. Dit zal geschieden door plaatsing op internet, zoals dat ook geldt voor gemeenten.
Ten aanzien van besluiten die niet zijn aan te merken als algemeen verbindende voorschriften, zijn de artikelen 3:40 e.v. van de Awb over de bekendmaking en mededeling van besluiten van toepassing.

Verwerking in GR: hoeft niet in de regeling te worden opgenomen. De veiligheidsregio stelt een eigen publicatieblad in om algemeen verbindende voorschriften bekend te maken.

Bekendmaking van besluiten tot instelling en inwerkingtreding van gemeenschappelijke regelingen
Een gemeenschappelijke regeling kan pas in werking treden nadat zij bekend is gemaakt. De wet geeft regels voor de bekendmaking en inwerkingtreding van een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Daarna is de gemeente van de plaats van vestiging verantwoordelijk voor het toezenden van de gemeenschappelijke regeling aan gedeputeerde staten.
Als het gaat om de publicatie en inzending van besluiten tot wijziging, verlenging of opheffing van gemeenschappelijke regelingen of om besluiten tot toetreding of uittreding, wordt om praktische redenen voorgesteld het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan daarmee te belasten.

Besluiten tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling dienen op grond van artikel 3:42, tweede lid, van de Awb door de deelnemende gemeenten bekend gemaakt te worden in hun eigen gemeente. Daarnaast wordt één gemeente verantwoordelijk gemaakt voor de bekendmaking van de gemeenschappelijke regeling zelf. Tevens wordt bepaald, dat de gemeenschappelijke regeling in werking treedt op de in de regeling aangewezen dag.

Verwerking in GR: opgenomen in artikel 42.